

VIERAAN LIPUN ALLA

Saksan asevoimissa toisen maailmansodan aikana palvelleista ulkomaalaisista (enemmän tai vähemmän) vapaaehtoisista on kirjoitettu lukemattomia kirjoja. Aihe näyttää edelleen kovasti kiinnostavan sekä suurelle yleisölle kirjoittavia harrastelijahistorioitsija että jossain määrin myös tutkijoita.

Saksalaisen tutkijan Rolf-Dieter Müllerin kirjaa **An der Seite der Wehrmacht. Hitlers ausländische Helfer beim "Kreuzzug gegen den Bolschewismus" 1941 - 1945** (Ch. Links Verlag, Berlin 2007) on mainostettu "uuden tutkimustiedon ensimmäisenä systemaattisena esityksenä".

Müllerin kirja on toki sinänsä melko kattava, mutta toisaalta hyvin suppea. Se kattaa edellä mainittujen vapaaehtoisten lisäksi myös Saksan kanssa liittoutuneiden maiden (mukaan lukien Suomen) sotavoimien toiminnan. Suomea käsittelevän alaluvun pituus on 13 sivua, joista suomalaiselle SS-pataljoonalle on uhrattu vajaa puoli sivua.

Viron tilanteen hyväksi Müller käyttää yhdeksän sivua. Pieniä, mutta kiinnostavia asioita ovat esimerkiksi ruotsalaiset ja sveitsiläiset vapaaehtoiset. Näitä ei kirjassa mainita. Lähteinään Müller on käyttänyt tutkimuskirjallisuutta, ei alkuperäislähteitä. Aihepiiriä harrastavalle useimmat kirjassa esitetyt asiat ovat toisin sanoin ennestään tuttuja.

Ruotsalaisten Lars Gyllenhaaln ja Lennart Westbergin muutama vuosi sitten ilmestyneestä kirjasta **Svenskar i krig** on ilmestynyt laajennettu pokkaripainos (Historiska Media. Lund 2008). Kirja on hyvä katsaus siitä, mihin kaikkiin ulkomaisiin sotiin ruotsalaisia on osallistunut. Luonnollisesti sekä Suomen vapaussodan että talvi- ja jatkosotien vapaaehtoiset saavat runsaasti tilaa, mutta onpahan ruotsalaisia ollut sotimassa monessa muussakin paikassa. Heitä löytyy Persian ja Etiopian palveluksessa, Saksassa ja Englannissa sekä ensimmäisessä että toisessa maailmansodassa sekä jopa Puna-armeijan riveistä.